

POTANSİYEL SUÇLU (Potasyum Dengesizliğini Tanır Ve Yönetirim)

Asistan Dr. Simge YILDIZ

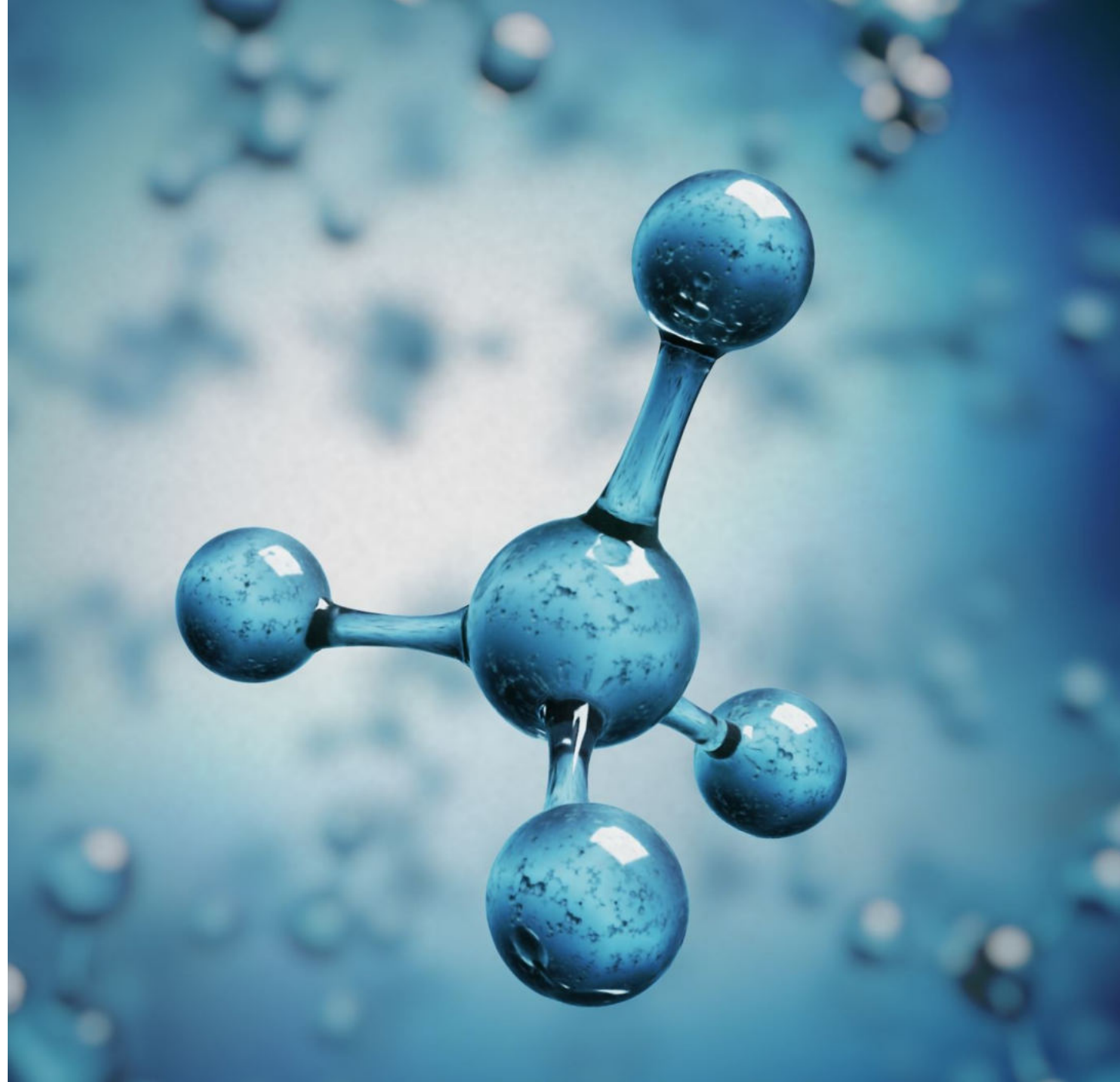
Prof. Dr. Cemil Taşcıoğlu Şehir Hastanesi

İç Hastalıkları Kliniđi

Neler Öğreneceğiz?

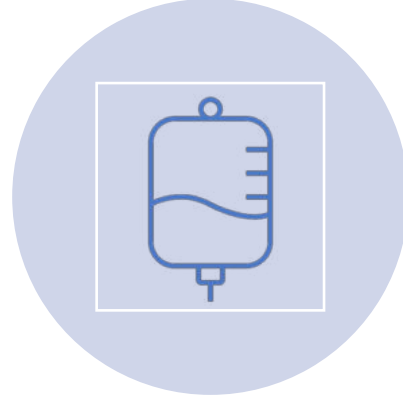
- ✓ Potasyumun sıvı ve elektrolit dengesine katkıda bulunma yolları,
- ✓ Vücudun serum potasyum seviyesini düzenleme mekanizmaları
- ✓ Potasyum imbalansından tanımı ve etiyojisi
- ✓ Potasyum imbalansının tedavisi

Yakından Bakalım

POTASYUM İNTRASELÜLER SIVININ
MAJÖR KATYONUDUR.

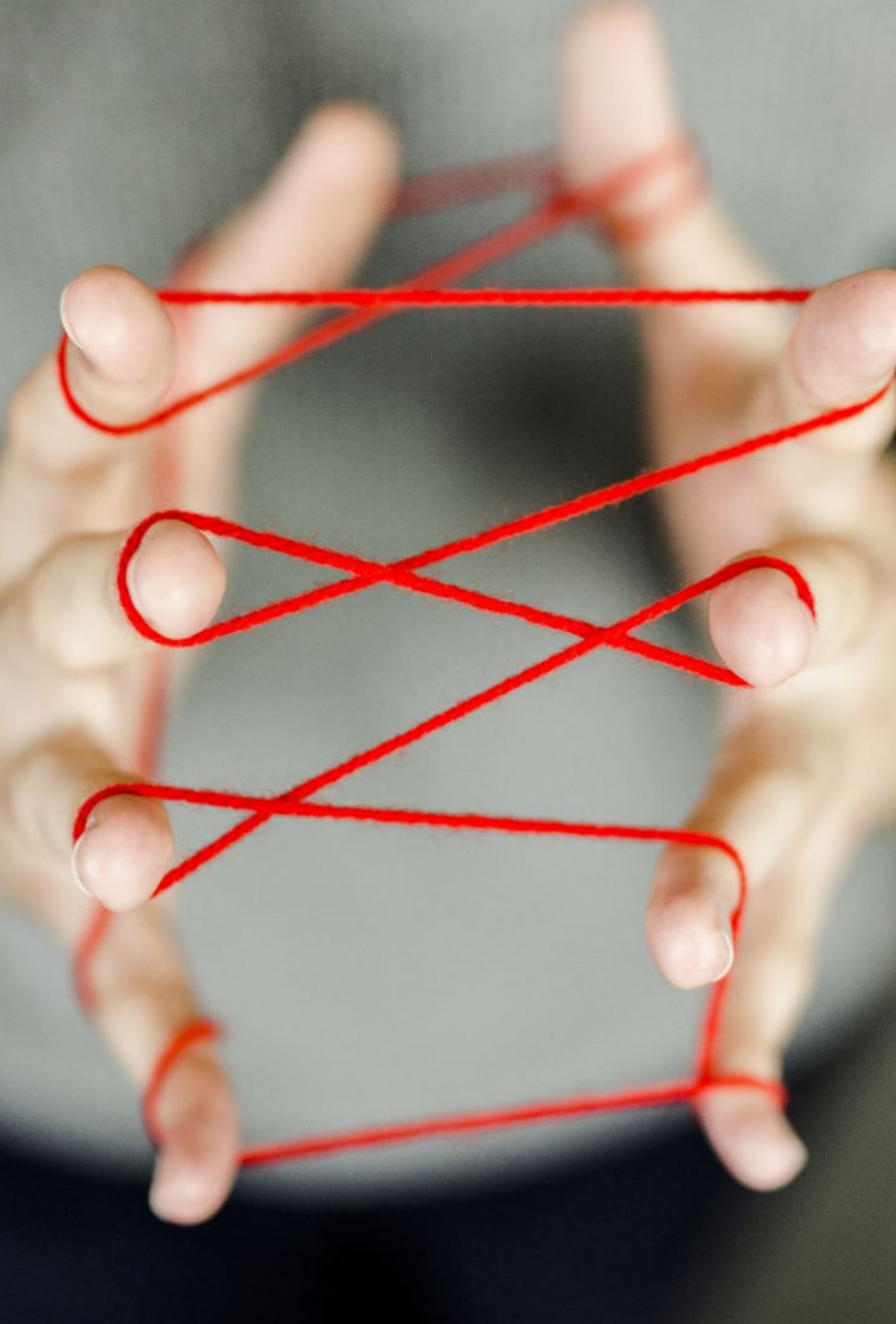
%98'İ İNTRASELÜLER SIVIDA %2'Sİ
EKSTRASELÜLER SIVIDA BULUNUR.

PEK ÇOK METABOLİK YOLAKTA
HAYATİ ÖNEM TAŞIR.

Neden bu
kadar önemli?

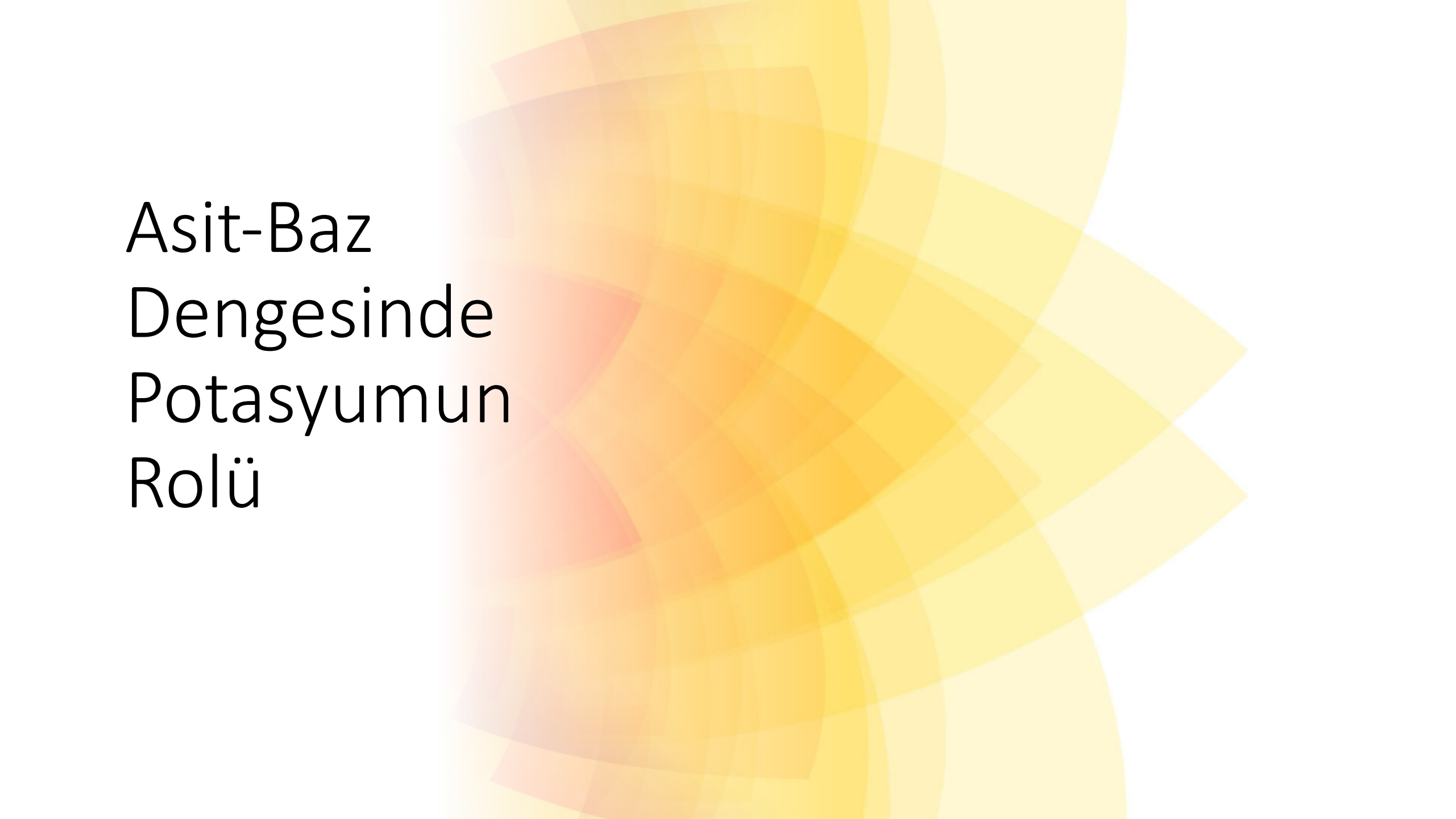

ÇÜNKÜ...

- ✓ Hücrelerin nötralitesini ve osmolaritesini korur,
- ✓ Sinir uyarılarının nöromuskuler iletimine yardımcı olur,
- ✓ İskelet ve kalp kasının kasılmasına ve elektriksel iletkenliğe yardımcı olur,
- ✓ Hidrojen atomuyla birlikte asit-baz dengesinde etkisi vardır.

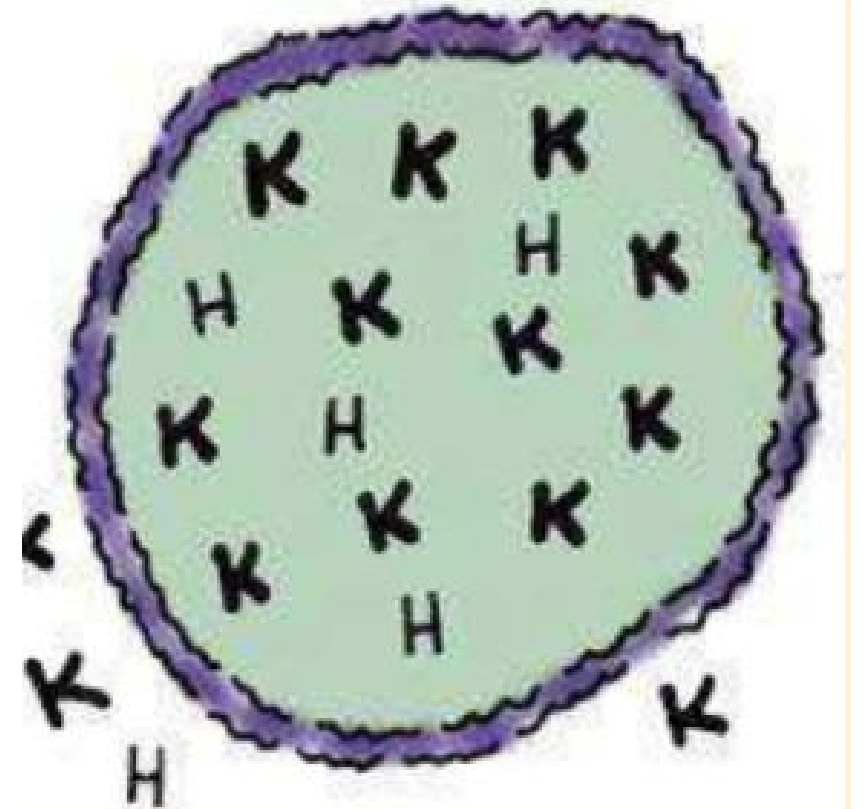

Asit-Baz Dengesinde Potasyumun Rolü

Normal Koşullarda

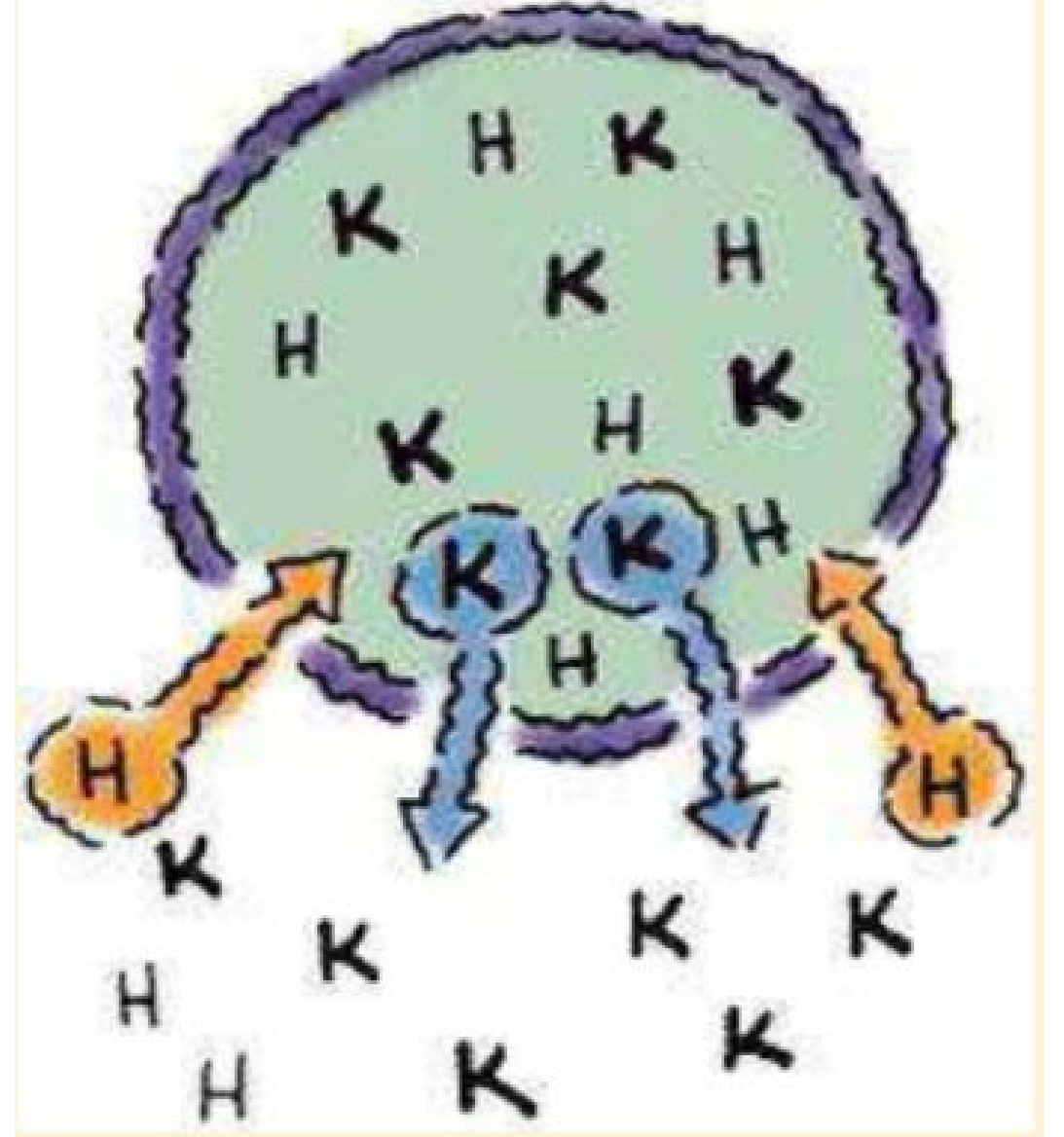
Potasyum intraselüler sıvıda daha fazla bulunur.

H iyonu ise her iki komponentte de düşük konsantrasyondadır.

Asidoz

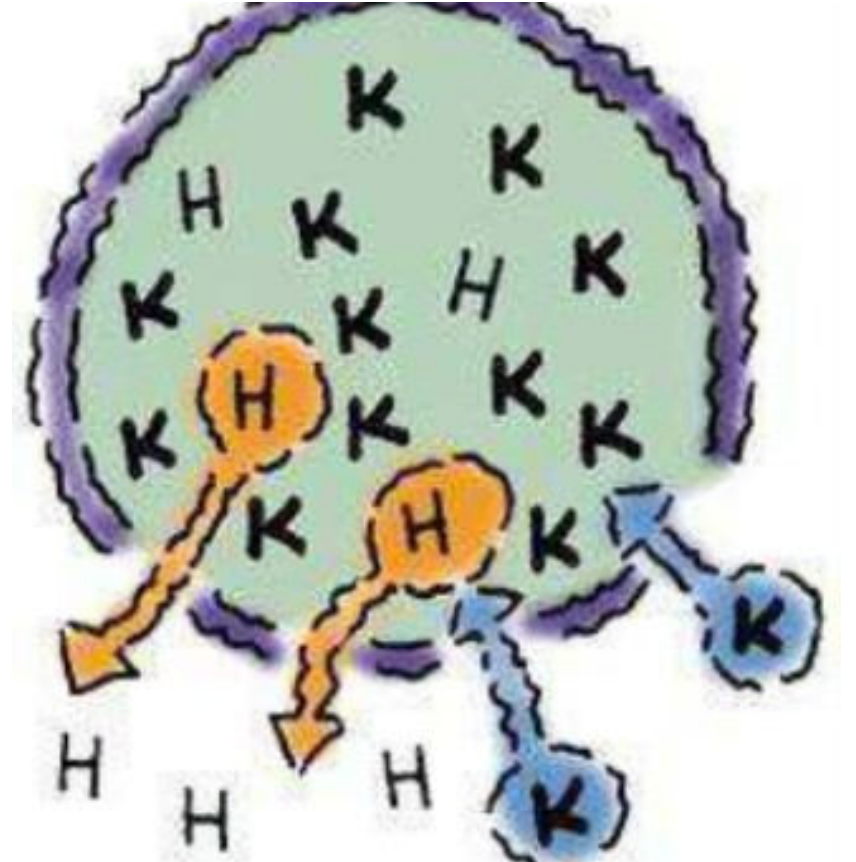
Asidoz durumunda ekstraselüler sıvıdaki H iyonu konsantrasyonu artar ve H iyonu intraselüler sıvıya doğru hareket eder. İntraselüler sıvının elektriskel nötralitesini koruyabilmek için K hücre dışına doğru göç eder.

Alkaloz

Alkaloz durumunda hücre içi H iyon konsantrasyonu artar. Bu nedenle H iyonu intraselüler sıvıdan ekstraselüler sıvıya göç eder. Hücre içi elektrik yükünü dengeleyebilmek için ekstraselüler sıvıdan intraselüler sıvıya potasyum girişi olur. Bu durum hipopotasemiye sebep olur.

Potasyum Dengesi

Serum K: 3.5-5 mEq/L,

İntraselüler K: 140 mEq/L

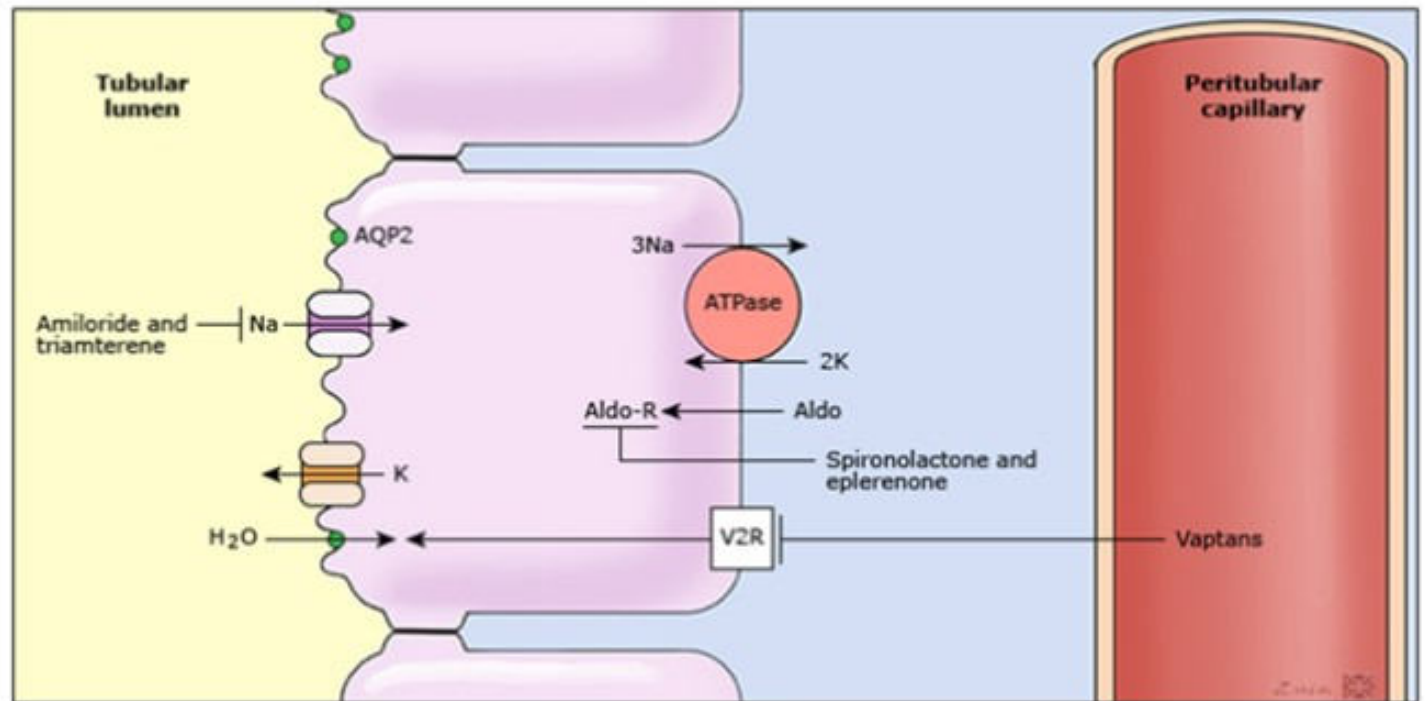
K ihtiyacı erişkinde 40
mEq/gün

Potasyum Dengesi

Ion transport in collecting tubule principal cells

uptodate

Hipokalemi

Tanım

- Serum K < 3.5mEq/L
- Orta şiddetli hipokalemi Serum K: 2,5- 3 mEq/L,
- Şiddetli hipokalemi Serum K < 2.5 mEq/L

Hipokalemiden ne
zaman
řüphelenelim?

Kas güçsüzlüğü

Gastrointestinal
semptomlar

Kardiyak semptomlar

EKG

An increase in the amplitude of U waves, which occur at the end of the T wave, are characteristic of hypokalemia.

Hipokalemi tehlike sinyalleri

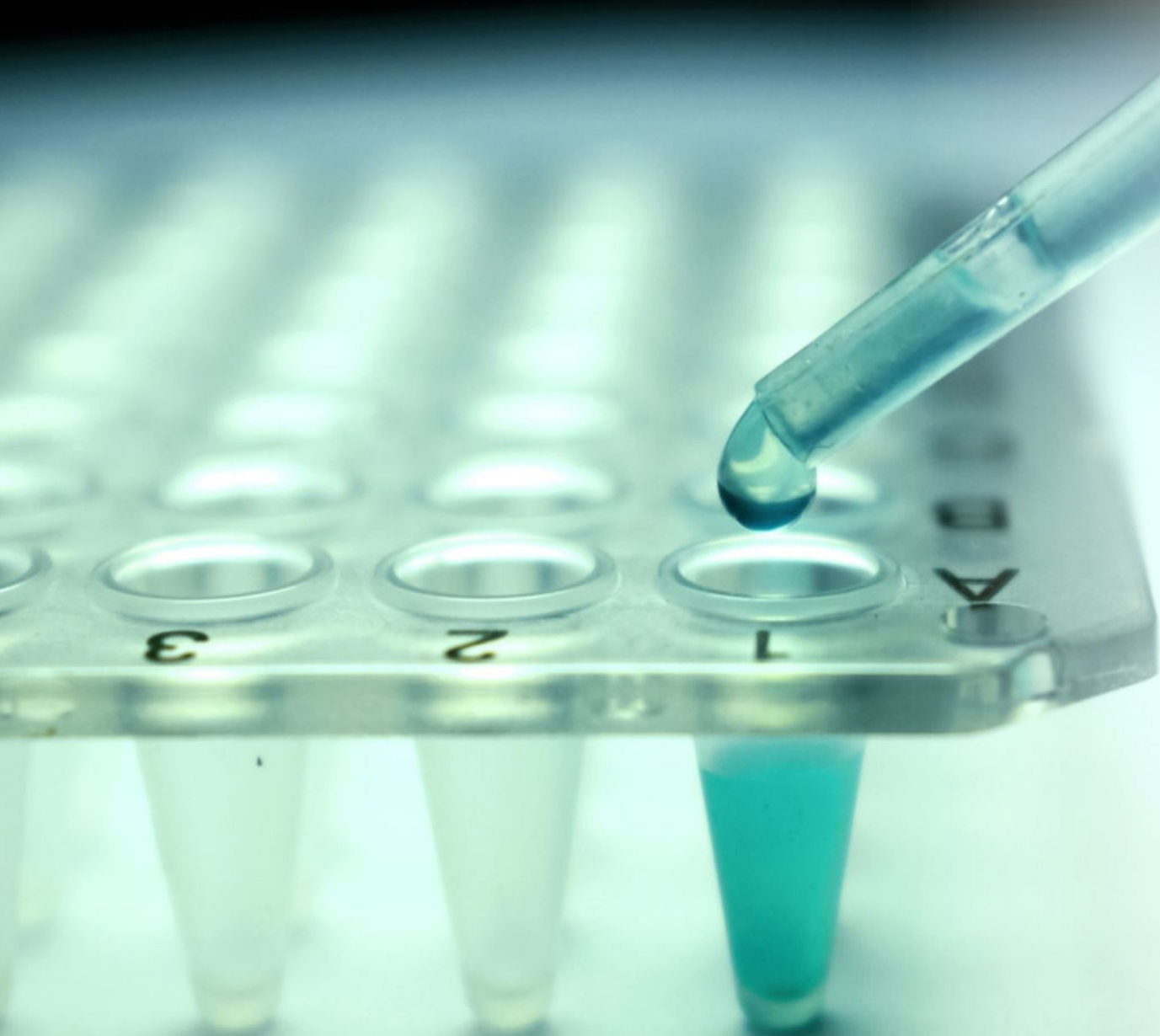
- Disritmi
- Paralizi
- Paralitik ileus
- Kardiyak arrest
- Respiratuar arrest

PEKİ...

Hipokalemiden şüphelendiğimiz hastalarda hangi testleri isteyelim?

- ✓ Serum potasyum düzeyi
- ✓ 24 saatlik idrarda K
- ✓ Kan gazı (pH ve bikarbonat)
- ✓ Serum magnezyum düzeyi
- ✓ Serum glukoz düzeyi

Etiyoloji

Potasyumun
ekstraselüler alandan
intraselüler alana geçişi

Ekstrarenal kayıplar

Renal kayıplar

- ✓ Diüretikler
- ✓ Primer mineralokortikoid fazlalığı
- ✓ Gastrik sekresyon kaybı
- ✓ Renal tübüler asidozlar
- ✓ Hipomagnezemi
- ✓ Poliüri
- ✓ Tuz kaybettiren nefropatiler
- ✓ İlaçlar

İlaçlar

- ✓ Antibiyotikler (Amfoterasin-B, gentamisin vb)
- ✓ Cisplatin
- ✓ Kortikosteroid
- ✓ Diüretikler (özellikle furosemid)

Her yaşıta
neden aynı
mı?

Her yaşıta neden aynı mı?

Gastroenteritler

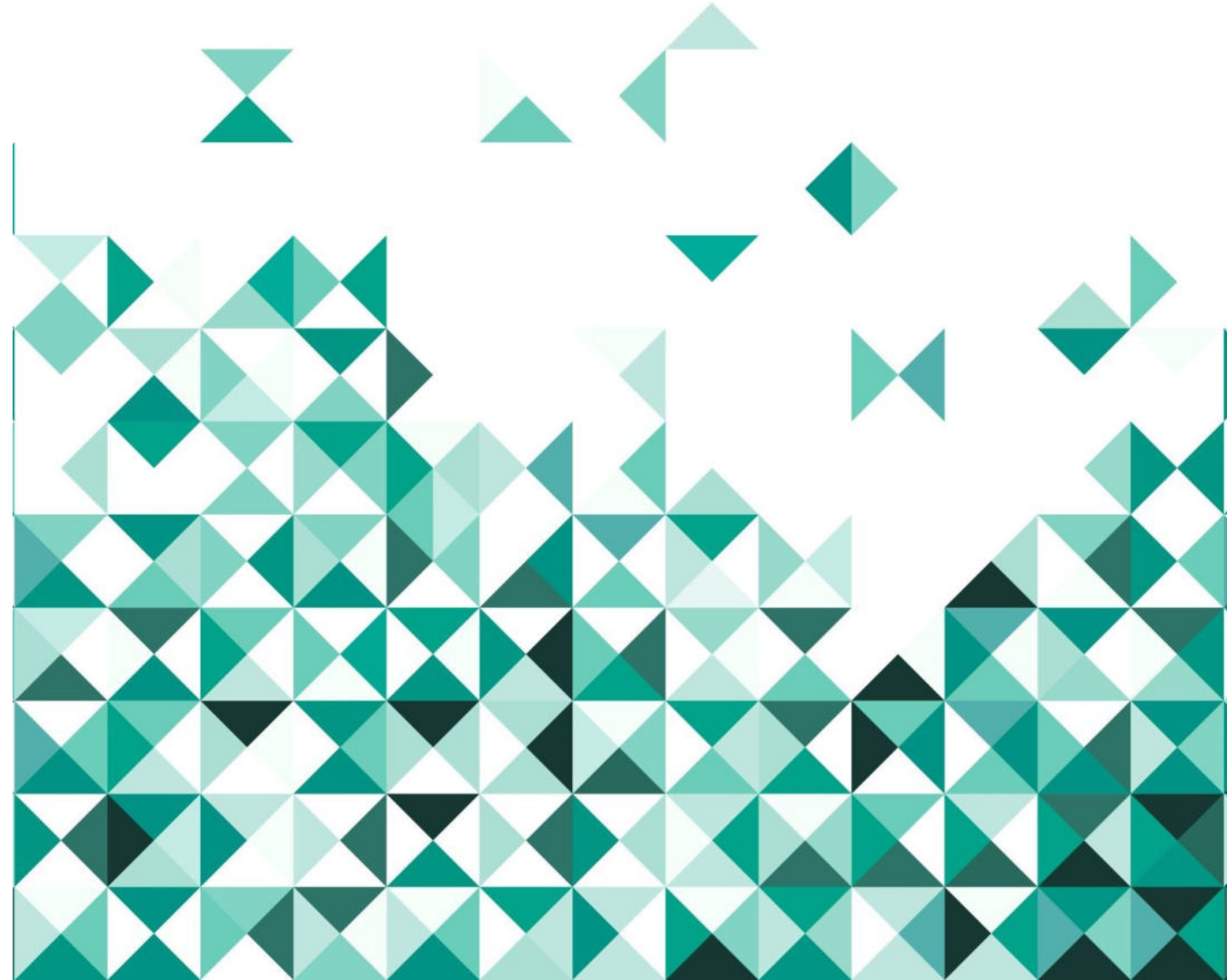
Diüretik kullanımı
Laksatif kullanımı
Kronik diyare

Nasıl tedavi
edelim?
Tedavi ederken
nelere dikkat
edelim?

Nasıl tedavi edelim?

- Potasyumdan zengin diyet
- Oral potasyum preparatları
- İv potasyum replasmanı

Nelere dikkat edelim?

10 mEq/ saat , 200 mEq/ 24 saat

iv sıvılarda max 40 mEq/L olmalı

Saatte 30 ml altında idrarı olan hastalarda iv replasmandan kaçınmalı

1-3 saatte bir potasyum seviyesi kontrolü

Hiperkalemi

Hiperkalemi

Serum
potasyumu >
5 mEq/L

Orta şiddetli
hiperkalemi
6.1-7
mEq/L

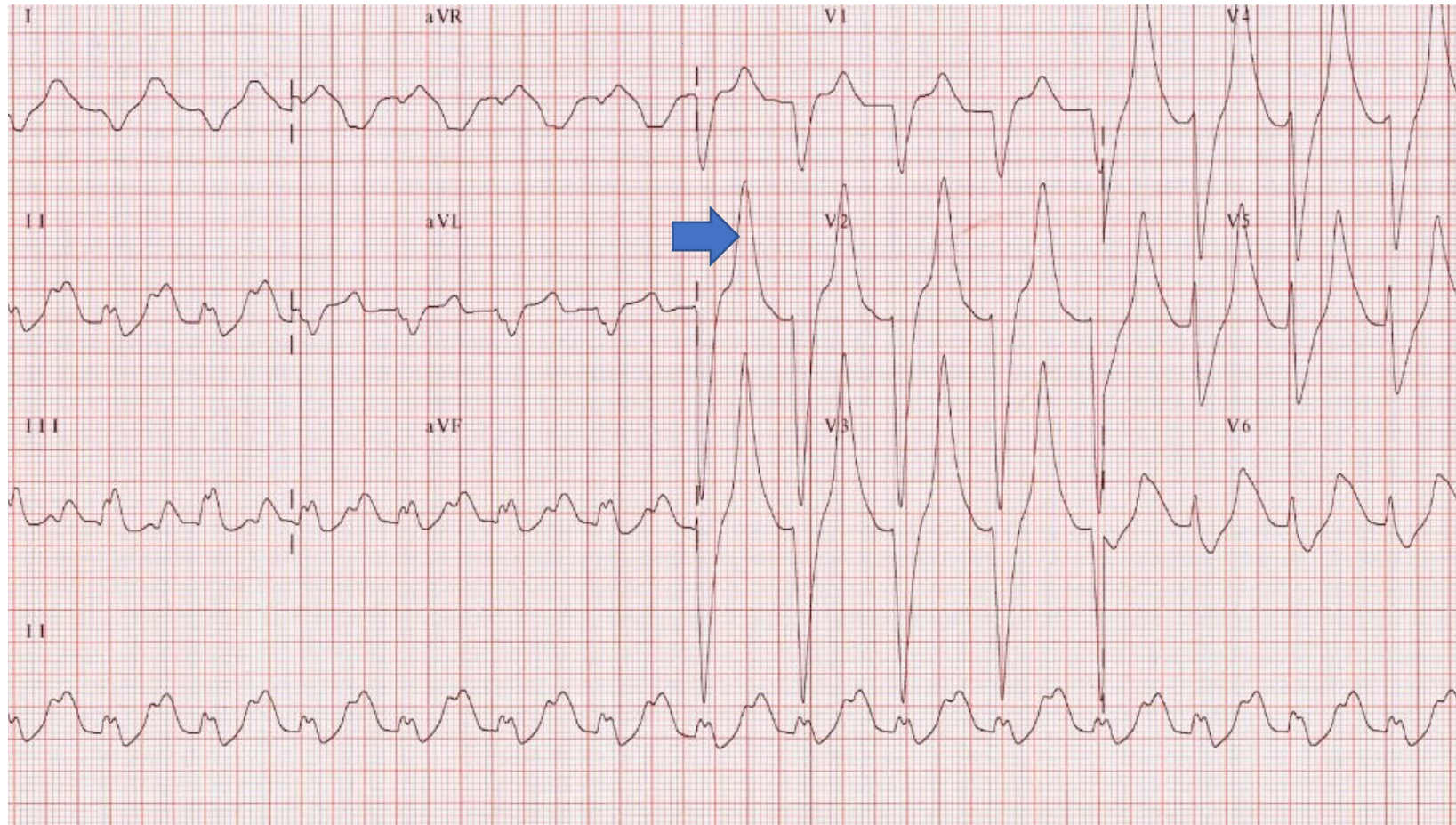
Şiddetli
hiperkalemi
>
7 mEq/L

Ne zaman Őüphelenelim?

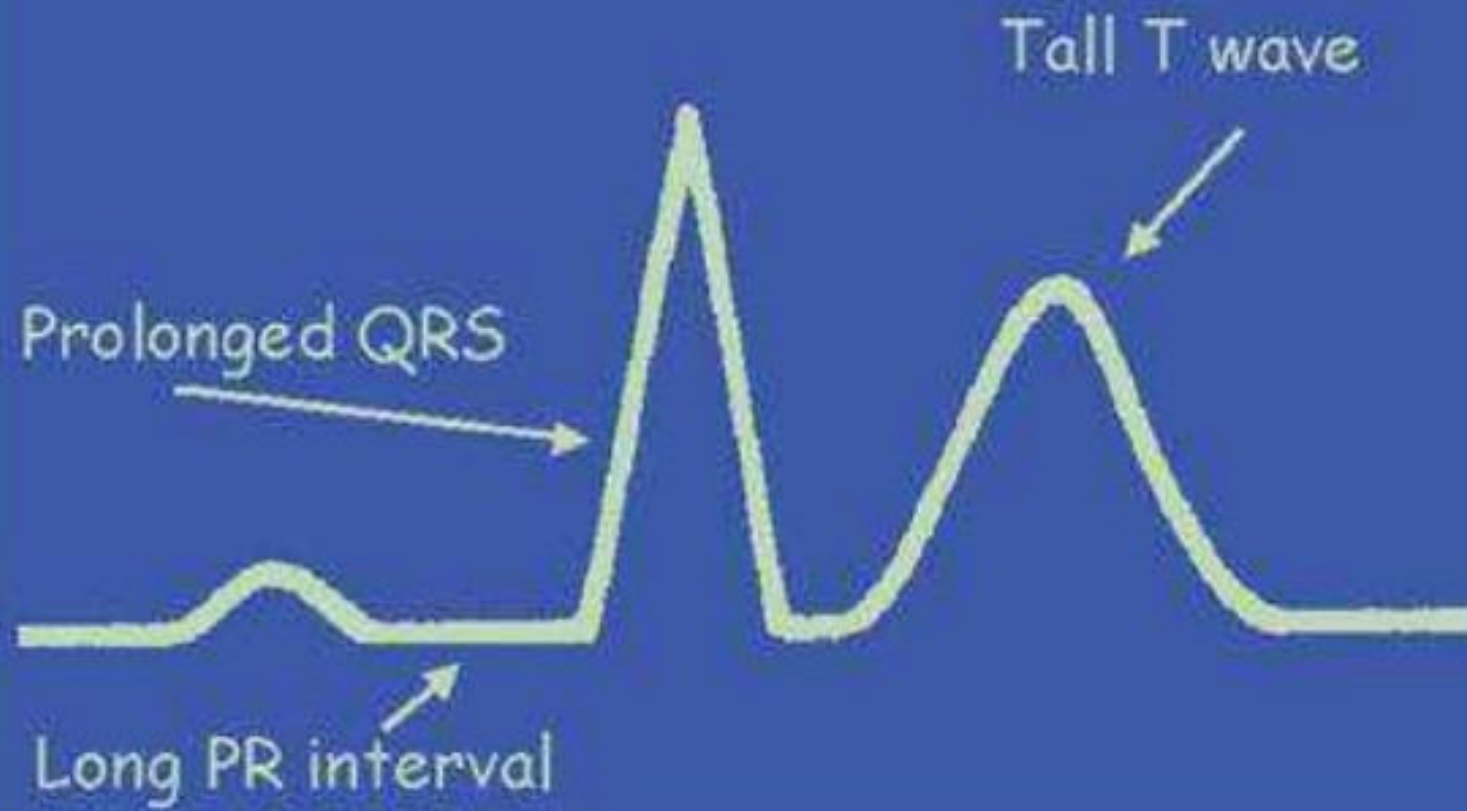

EKG

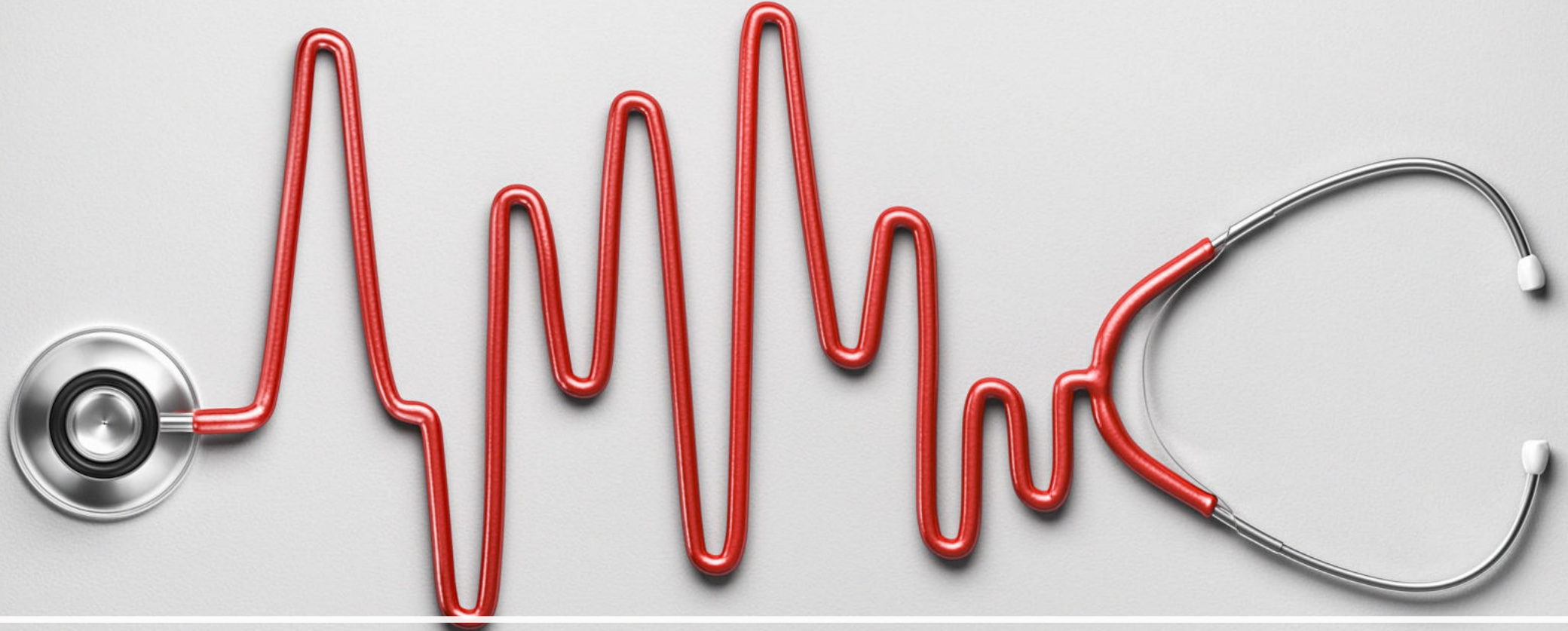

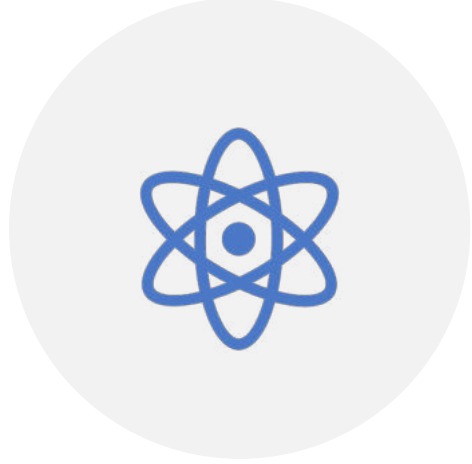
ECG Pattern of Hyperkalemia

Tanı ve şiddetini belirlemek için neler isteyelim?

SERUM POTASYUM DÜZEYİ

KAN GAZI (ASİDOZ VARLIĞI)

Test sonucu
doğru mu?

---

2 Ana Neden

- ✓ Metabolik asidoz
- ✓ β 2 adreno reseptör antagonistleri
- ✓ α adreno reseptör agonistleri
- ✓ Osmolarite artışı
- ✓ Egzersiz
- ✓ Rabdomyoliz
- ✓ Tümör lizis sendromu

HÜCRELERDEN ARTAN
POTASYUM SALINIMI

- ✓ Renin anjiyotensin aldosteron askı inhibisyonu
- ✓ Hiporeninemik hipoaldosteronizm (tip 4 rta)
- ✓ Mineralokortikoid böbrek direnci
- ✓ Efektif dolaşan volüm azlığı
- ✓ Akut ve kronik böbrek yetmezliği

AZALMIŞ İDRAR POTASYUM
ATILIMI

CRUSH SENDROMU

ilaçlar

- ACEi ve ARB
- Kemateropotikler (tümör lizis)
- Heparin
- Non steroid analjezikler
- Potasyum tutucu diüretikler

Nasıl tedavi edelim ?

- Diyaliz
- Kalsiyum glukonat
- Glukoz, insülin
- Bikarbonat
- Kayeksalat
- Potasyumdan fakir diyet

Unutma !!!

- İv kalsiyum verirken kalsiyum kloridin 1 ampulunda kalsiyum glukoanttan 3 kat daha fazla kalsiyum olduğunu,
- Tekrarlayan glukoz- insülin infüzyonunda hipoglisemi bulgularını kontrol etmeyi,
- Kayeksalat verirken serum sodyumunun artabileceğini, kalp yetmezliği bulguları açısından hastayı takip etmeyi,
- $K > 6$ mEq/L olan hastaları kardiyak açıdan monitörize etmeyi

Teşekkürler